

Education: Theory and Practice, (3), 88–94. URL: <https://doi.org/10.28925/1609-8595.2019.3.8894> (Дата звернення 15.02.2024 р.).

2. Європейський кодекс академічної доброчесності – національний репозитарій академічних текстів. URL: <https://nrat.ukrintei.ua/uevropskyj-kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti/> (Дата звернення: 16.02.2025 року).

3. Миргород-Карпова В. В., Руденко Л. Д., Шлапко Т. В. Академічна доброчесність в Україні та країнах Європейського Союзу: порівняльно- правовий аналіз. *Право.ua*. 2022. № 3. С. 133–140. DOI: 10.32782/LAW.UA.2022.3.20.

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПРИ ВИВЧЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Огаренко Т. А.

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
факультету підготовки фахівців
для підрозділів досудового розслідування
Донецький державний університет внутрішніх справ
м. Кропивницький, Україна*

Штучний інтелект (ШІ) швидко стає невід’ємною частиною багатьох сфер нашого життя, і освіта не є винятком. Досить корисним ШІ виявляється у вивченні мов, де його можливості сприяють покращенню ефективності навчання та розширенню доступу до знань. Вивчення української мови також отримало новий імпульс завдяки впровадженню ШІ, що створює можливості як для педагогів, так і для учнів. Розглянемо, як штучний інтелект змінює процес вивчення української мови та які його основні переваги.

Сьогодні існує безліч онлайн-ресурсів і мобільних додатків, що використовують ШІ для вдосконалення освітнього процесу. Вони інтегрують штучний інтелект для створення адаптивних навчальних шляхів, які підлаштовуються під індивідуальні потреби кожного користувача. ШІ аналізує успіхи та помилки здобувачів освіти, регулює рівень складності завдань і пропонує нові теми, що дозволяє вивчати українську мову в зручному для користувача темпі. Наприклад,

корисним інструментом для перевірки граматики та правопису є ресурс LanguageTool, який допомагає користувачам удосконалити своє письмо будь-якою мовою, використовує штучний інтелект та розумні алгоритми для виявлення та виправлення помилок у тексті, зокрема граматичних, орфографічних недоліків, а також стилістичних порушень.

ШІ-платформи, такі як Grammarly або LanguageTool, значно спрощують процес письма. Вони не лише перевіряють граматику та правопис, але й пропонують стилістичні поради, підказуючи, як зробити текст більш виразним або відповідним до мовних стандартів. Такі інструменти допомагають тим, хто вивчає українську мову, краще опанувати писемну частину мови, зокрема, через автоматичне виправлення помилок і надання пояснень. Однак не варто забувати, що «...епоха інтернет-можливостей, дарована штучним інтелектом, має не лише позитивні, а й і негативні фактори. Найбільшим негативним явищем визначено відсутність відповідальності штучного інтелекту за свої діяння» [2].

Для розвитку навичок розмовної української мови можуть використовуватись голосові асистенти, такі як Google Assistant або Siri. За допомогою голосових технологій ШІ здатен розпізнавати і коригувати вимову, пропонувати діалогічні вправи та створювати реалістичні мовні сценарії. Це корисно не тільки для початківців, але й для більш досвідчених користувачів, які хочуть покращити свої навички спілкування.

ШІ-технології також можуть забезпечити автоматизоване оцінювання рівня знань учнів, що вивчають українську мову. Використовуючи спеціальні алгоритми, можна створювати персоналізовані тести, які охоплюють різні аспекти мови: від граматики до розуміння тексту. Такі системи здатні аналізувати відповіді учнів і миттєво надавати зворотний зв'язок. Педагоги можуть використовувати ці інструменти для моніторингу успішності учнів та планування подальших навчальних кроків.

Ще одна важлива сфера, де штучний інтелект відіграє роль, – це машинний переклад. Хоч переклад людиною залишається більш точним, сервіси на основі ШІ, такі як Google Translate, дозволяють швидко перекладати тексти українською мовою та навпаки. Крім того, такі інструменти можуть допомогти користувачам збільшувати свій лексичний запас, надаючи можливість легко знаходити синоніми, аналізувати контекст слів та вивчати нові вирази. Однак варто згадати й про недолік ШІ – його беземоційність. «Для подолання недоліків цих технологій учасники освітнього процесу повинні усвідомлювати те, що штучний інтелект є додатковим інструментом, зберігати баланс між

використанням цієї технології та роллю викладача, а також забезпечувати її етичне використання» [1, с. 488].

Штучний інтелект значно розширює можливості вивчення української мови, роблячи цей процес більш індивідуалізованим, ефективним та доступним. Завдяки інноваційним технологіям учні можуть вивчати мову в інтерактивній формі, отримувати миттєвий зворотний зв'язок, покращувати розмовні навички та вдосконалювати письмові вміння. Хоча ШІ не замінить викладача-людину, він стає потужним інструментом, що доповнює традиційні методи навчання і робить процес вивчення мови сучаснішим і цікавішим.

Література:

1. Кочарян А. Б., Ячменик М. М., Гарасимчук І. Д. Інтеграція віртуальної реальності та штучного інтелекту в освітній процес. *Наука і техніка сьогодні. Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»*. 2024. 1 (29). С. 488–500.

2. Москалюк М. М., Москалюк Н. В., Лень А. В. Штучний інтелект в закладах вищої освіти: переваги та недоліки. *Електронне наукове фахове видання «Відкрите освітнє e-середовище сучасного університету»*. 2023. (15). С. 85–96. URL: <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2023.157>

3. Штучний інтелект у вищій освіті: ризики та перспективи інтеграції: матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 1 липня – 11 серпня 2024 року. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. 328 с.